

[Etusivu](#) > [Koulutus, Oikeudelliset Verkostot Ja Virastot](#) > [Latvia](#)

Sisällön tuottaja:

Latvia

Tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutus Euroopan unionissa

Latvia

Tuomarit

Yleiskuvaus

Vuodesta 2020 lähtien Latviassa on tarjottu vasta nimitetyille tuomareille perehdytyskoulutusta (tuomareiden virkaan hyväksymisen jälkeen). Koulutus perustuu tuomiovallasta annetun lain 89 §:n 5 momenttiin, jossa veloitetaan jokainen vasta nimitetty tuomari osallistumaan erityiseen koulutusohjelmaan ensimmäisen palvelusvuoden aikana. Koulutusohjelman pääasiallisen kohderyhmän muodostavat yleisten tuomioistuinten tuomarit. Vasta nimitetyt hallintotuomioistuinten tuomarit osallistuvat koulutusohjelmaan silloin, kun se on hyödyllistä ja tarkoituksenmukaista. Suunnitteilla on kuitenkin kehittää uusi ohjelma, joka on suunnattu erityisesti vasta nimitetyille hallintotuomioistuinten tuomareille.

Tuomareiden ja tuomioistuinten henkilöstön koulutuksesta vastaa Latvian oikeushallinto, mutta tehtävä on siirretty Latvian oikeusalan koulutuskeskukselle (LJTC), joka on kansainvälisten lahjoittajien ja Latvian tuomariyhdistyksen vuonna 1995 perustama valtiosta riippumaton järjestö. LJTC:llä on tarvittava kokemus ja tietämys vasta nimitettyjen tuomareiden, kokeneiden tuomareiden ja tuomioistuinten henkilöstön laadukkaaseen koulutuksen varmistamiseksi. LJTC:tä säännellään yhdistys- ja säätiölaitilla sekä oikeushallinnon ja LJTC:n välisellä pitkäaikaisella sopimuksella, joka koskee kansallisella ja kansainvälisellä tasolla tarjottavan koulutuksen yksityiskohtia.

Vuodessa koulutetaan keskimäärin enintään 15 koulutettavaa sekä yleisistä että hallintotuomioistuimista.

Peruskoulutukseen pääsy

Kun tuomariehdokkaat on valittu ja heti, kun parlamentti (*Saeima*) on äänestänyt ehdokkaiden puolesta, LJTC voi aloittaa koulutusohjelman. Erityistä lisävalintamenettelyä ei ole, koska valintakomitea on jo tehnyt valinnat. Tuomarikunnan jäseneksi pääsemiseen on vain yksi reitti: on läpäistävä kaikki valintatasot ja saatava parlamentin hyväksyntä.

Tuomarit nimitetään aluksi kolmeksi vuodeksi.

Peruskoulutuksen muoto ja sisältö

Vasta nimitettyjen tuomareiden koulutusohjelma perustuu aiemmin kehitettyyn laajempaan ohjelmaan, joka oli tarkoitettu tuomarin virkaan ehdolla olleille.

Uudessa ohjelmassa keskitytään kuitenkin tuomarin viiteen pääasialliseen lainkäyttötehtävään:

1. Asian valmisteleminen käsittelyä varten (Sisältöä ovat muun muassa riita-asioita ja rikosasioita koskevat tuomioistuinmenettelyt, asianhallinta, laadukkaat tuomioistuimen päätökset, henkilöstöjohtaminen, oikeusetiikka ja tuomarin rooli.)
2. Oikeudenkäynnin johtaminen (Sisältöä ovat muun muassa asianhallinta, tuomioistuinmenettely,

henkilöstöjohtaminen, retoriset taidot, emotionaalinen ja sosiaalinen älykkyys, argumentointi ja kriittinen ajattelu, siviili- ja rikosasioita koskeva harjoitusoikeudenkäynti, korkeimman oikeuden tuomarien johtama harjoitusoikeudenkäynti ja sovitteluprosessin perusteet.)

3. Tuomioistuimen päätöksen kirjoittaminen (Sisältöä ovat muun muassa riita-asioita ja rikosasioita koskevat tuomioistuinmenettelyt, asianhallinta ja laadukkaat tuomioistuimen päätökset siviili- ja rikosasioissa.)
4. Tehokkaan yhteistyön ja viestinnän varmistaminen (Sisältöä ovat muun muassa keskustelu tuomarin roolista 2000-luvulla, riita-asioita ja rikosasioita koskevat tuomioistuinmenettelyt, asianhallinta, laadukkaat tuomioistuimen päätökset siviili- ja rikosasioissa, muiden oikeusasteiden ja perustuslakituomioistuimen tuomareiden tapaaminen, muut oikeusalan ammatit, henkilöstöjohtaminen, esiintymistäidot, emotionaalinen älykkyys, harjoitusoikeudenkäynti, oikeusetiikka, keskustelu nuorten tuomareiden kanssa heidän kokemuksistaan ensimmäisen palvelusvuoden aikana, ryhmäyttäminen ja henkilökohtaisen kehityssuunnitelman laatiminen.)
5. Tuomarin roolin, ammatin erityispiirteiden, rajoitusten ja vastuun ymmärtäminen (siviili- ja rikosasioita käsittelevä harjoitusoikeudenkäynti, emotionaalinen ja sosiaalinen älykkyys, oikeusetiikka (deontologia) ja oikeusetiikan erityispiirteet, tuomarin rooli sekä yhteiskunnan ja valtion odotukset)

Ohjelma on suunniteltu myös tukemaan seuraavien tuomarikunnan jäsenille määriteltujen taitojen kehittämistä:

1. arvot ja etiikka
2. analyttinen ja käsitteellinen ajattelutapa
3. halu oppia ja avoimuus henkilökohtaiselle kehitymiselle
4. kyky tehdä päätöksiä ja ottaa vastuuta
5. viestintä ja yhteistyökyky
6. suunnittelukyky (organisointi- ja sopeutumiskyky).

Suurimman osan koulutuksesta hoitavat tuomarikouluttajat, jotka ovat saaneet koulutusta koulutusmenetelmistä ja -tekniikoista. LJTC varmistaa kattavan tuen ohjelmien kehittämisen/päivittämisen ja koulutuksen aikana, erityisesti jos koulutus toteutetaan verkossa. LJTC varmistaa, että myös mentoreiksi koulutettuja tuomareita tuetaan, he tapaavat säännöllisesti ja keskustelevat haasteista. Mentori on käytettävissä palvelukseen astumisen ensimmäisestä päivästä alkaen. Mentorit tukevat lisäksi nuoria tuomareita. Tarjolla on myös työnohjausta, joka auttaa nuoria tuomareita käsittelemään epätyypillisiä tilanteita, ongelmia kollegoiden ja henkilöstön kanssa tai erittäin vaikeiden tapausten vaikutuksia.

Osan koulutuksesta (esim. tuomioistuimen tietojärjestelmää, tietosuojaa ja yksityisyyttä sekä sisäisiä henkilöstöjärjestelmiä koskevan osan) hoitavat oikeushallinnon asiantuntijat.

EU:n lainsäädäntö on olennainen osa erityiskysymyksiä koskevaa koulutusta. Rajat ylittäviä ajankohtaisia aiheita, ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia koskevaa koulutusta tarjotaan lisäksi ensimmäisenä palvelusvuonna. Lisäksi kannustetaan hyödyntämään itseopiskeluohjelmia, joita tarjotaan myös organisaation sisällä ja muiden kansainvälisten koulutuksen järjestäjien toimesta (esimerkiksi HELP).

Ohjelmaa täydentävät kunkin tuomioistuimen, joihin tuomareita nimitetään, järjestämät harjoittelut. Ohjelmaa kehitetään edelleen sen varmistamiseksi, että harjoitteluja järjestetään myös muutoksenhakutuomioistuimissa ja perustuslakituomioistuimissa sekä muissa oikeusalan ammattilaisten toimipaikoissa (esimerkiksi syyttäjälaitoksessa rikostuomareiden kohdalla).

LJTC, joka on ollut Euroopan juridisen koulutusverkoston jäsen vuodesta 2004, varmistaa latvialaisten tuomareiden säännöllisen osallistumisen AIAKOSin ja THEMISin kaltaisiin ohjelmiin, jotka on suunnattu erityisesti tuomariehdokkaille ja vasta nimitetyille tuomareille.

THEMIS-kilpailuun osallistuvien tiimien tueksi LJTC tarjoaa koulutusta mm. retoriikassa, lakikielessä ja esiintymistaidoissa sekä antaa niiden tueksi tukihenkilön.

Lakikielen koulutusta ei järjestetä kansallisella tasolla osana koulutusohjelmaa. EJTN:n tarjoama oikeudellista terminologiaa koskeva koulutus on hyvin arvostettu myös muiden kuin nuorten tuomareiden keskuudessa.

Suurin osa koulutusohjelmasta (200 oppituntia/opintopistettä, 1 opintopiste vastaa 45:ttä minuuttia, kokonaiskesto 2,5–3 kuukautta) tarjotaan intensiivisenä jaksona palveluksen alussa. Koulutusohjelman ensimmäisen osan jälkeen erityiset koulutustarpeet arvioidaan erikoisala huomioon ottaen niin pian kuin mahdollista. Koulutettavan koko profiilia kehitetään yksilöllisen henkilökohtaisen kehityssuunnitelman

mukaisesti. Ohjelma on järjestetty tavalla, joka kannustaa koulutettavaa ottamaan täyden vastuun ammatillisesta kehityksestään ja säännöllisestä koulutuksesta.

Peruskoulutuksen ja pätevytymisprosessin päättäminen

Päättämiskäytäntöä ei ole, koska oikeusjärjestelmä ei edellytä testausta tai koetta ohjelman suorittamisen jälkeen.

Uusia tuomareita valittaessa ja hyväksyttäessä oikeuslaitos ei ennakoi koulutuksen päättämistä koulutuksen aikana. Kokeita tai testausta ja uudelleentestausta ei suoriteta. Olettaen, että valintakomitea on hyväksynyt parhaat ehdokkaat tuomarin virkaan, osallistavaa ja vuorovaikutteista koulutusta tarjotaan sekä seminaarien että työssä oppimisen muodossa (harjoitteluna). Uudelle tuomarille taataan laadukas valmistautuminen työtä varten. Uusi tuomari hyväksytään kolmen vuoden koeajaksi.

Syyttäjät

Tätä sisältöä ei ole toimitettu.

■ Päivitetty viimeksi: 08/06/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.